

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

5.Bhar.22/2024/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2024. május 22. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A lopás bűntette miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2023. október 19. napján kihirdetett 7.Bf.178/2023/8. számú ítéletét megváltoztatja.

A PMRFK Rendőrkapitányság 407/2022. bü. számú bűnjeljegyzék 1-3. tételszámai alatti bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó rendelkezést – a megsemmisítésükre vonatkozó rendelkezés érintetlenül hagyása mellett – mellőzi.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] Az Járásbíróság 2023. január 11. napján kelt 4.B.167/20227/7. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat az ellene lopás bűntette [Btk. 370. § (1) bekezdés (4) bekezdés *a*) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

[2] Az Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. október 19. napján kelt 7.Bf.178/2023/8. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki lopás bűntettében [Btk. 370. § (1) bekezdés és (4) bekezdés *a*) pont] és ezért őt 1 év – végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett – börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte. A másodfokú bíróság a feltételes szabadság legkorábbi időpontját – a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére – a büntetés kétharmad részében

állapította meg, a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette, továbbá kötelezte őt az eljárás során felmerült bünygyi költség megfizetésére.

[3] A másodfokú ítélet ellen Terhelt1 vádlott és védője jelentett be joghatályos fellebbezést felmentés érdekében.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség 2024. január 19. napján kelt BF.940/2023/3. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely hatályon kívül helyezésre vezetne a harmadfokú eljárásban. A másodfokú bíróság részletesen elemezte az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelési tevékenységét, és meggyőző indokolással mutatta be, hogy az elsőfokú bíróság téves ténybeli következtetései miben merültek ki, mennyiben volt téves azon megállapítása, amely szerint a vádlott azt gondolta, a kérdéses műszer tulajdonjogáról a tulajdonosa lemondott. E körben valamennyi bizonyítékot – az elsőfokú bíróságtól eltérően – a maga teljességében, az ügyiratok szerinti tartalommal vett számba és okszerűen értékelt. A másodfokú bíróság alappal tulajdonított kiemelt jelentőséget a sértett által csatolt fényképeknek, amelyek tanúl tanúvallomásával együtt értékelve cáfolják a vádlotti védekezést. Ezzel a másodfokú bíróság nem a bizonyítékok tilalmazott felülértékelését végezte el, hanem az elsőfokú ítélet részleges megalapozatlanságát küszöbölte ki, ezzel összefüggésben pedig törvényesen értékelt a bizonyítékokat az elsőfokú bíróságtól eltérően.

[5] Álláspontja szerint ezért a másodfokú bíróság által megállapított tényállásból okszerűen következik a vádlott bűnössége, a cselekmény minősítése törvényes. A büntetéskiszabási tényezőket jórészt helyállóan vette számba, annyi korrekciót tartva szükségesnek, hogy a kár megtérülése kisebb nyomatékkaal értékelhető a vádlott javára, az elkövetési érték pedig nem értékelhető enyhítő körülményként. A kiszabott büntetéssel az ügyészség egyetértett, a végrehajtási fokozatra és a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezések törvényesek. A szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésével és az előzetes mentesítéssel szintén egyetértett az ügyészség. A bűnjelek kapcsán annyi helyesbítést látott indokoltnak, hogy a le nem foglalt bűnjelek esetében kizárólag a megsemmisítés kimondásának van helye, és e körben a jogalapot is korrigálni kell.

[6] Mindezek alapján az ügyészség arra tett indítványt, hogy az ítéltábla a másodfokú ítéletet a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés tekintetében változtassa meg, egyebekben azt hagyja helyben.

[7] A védelmi fellebbezések nem vezettek eredményre.

[8] Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét a másodfokú bíróság megállapította, a Be. 615. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja alapján a harmadfokú eljárás lehetősége megnyílt.

[9] A Be. 618. § (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, és az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[10] Ennek során az ítéltábla megállapította, hogy a másodfokú bíróság a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartotta, és a járásbíróság sem követett el hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést. Helyesen észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet részben helytelen ténybeli következtetéseket tartalmaz, így az a Be. 592. § (2) bekezdés *d)* pontja alapján részben megalapozatlan. Azzal is egyet tudott érteni a harmadfokú bíróság, hogy a járásbíróság indokolási kötelezettségének hiányosan tett eleget, az e körben kifejtett érvelés kiegészítést nem igényel.

[11] A Be. 592. § (2) bekezdés *d)* pontjában nevesített részleges megalapozatlansági okot az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján is ki lehet küszöbölni [Be. 593.§ (1) bekezdés *c)* pont], melynek eredményeképpen a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapításával az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét állapíthatja meg. A törvényhely (2) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy amennyiben a másodfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése során az elsőfokú bíróságtól eltérő tényeket állapít meg, az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat eltérően értékelheti. A helyes következtetések levonása következtésképpen nem minősül a bizonyítékok felülmérlegelésének.

[12] A következtetés helyessége alapvetően az eljárási törvény keretei között, a formális logika szabályainak megfelelő konklúziók levonását jelenti. Ha az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége ennek nem felel meg, vagy nem állapítható meg, hogy milyen logikai műveletek eredményeképpen jutott valamely következtetésre, és az a másodfokú bíróság által korrigálható, akkor azt nem csak lehetősége, de kötelessége is megtenni a valósághű tényállás megállapítására irányuló perjogi kötelessége alapján. Itt tehát nem egyszerűen arról van szó, hogy a másodfokú bíróság nem ért egyet az elsőfokú bíróság következtetésével, hanem arról, hogy az logikai hibában szenved, amelyet a másodfokú bíróságnak be kell mutatnia az általa elvégzett helyesbítésekkel együtt. Ha az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelése teljes, következtetéseinek levonásában nincs hiba, és az így megállapított tények nem ellentétesek az észszerűség, életszerűség, a logikus gondolkodás irratlan szabályaival, akkor viszont, bármennyire is nem ért egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú levezetéssel, azt nem változtathatja meg.

[13] Jelen ügyben az elsőfokú és a másodfokú bíróság eltérő értékelését alapvetően a vádlott tudattartalmára, azaz a másodlagos tényekre levont következtetésben megmutatkozó ellentétes álláspont eredményezte, melyben az elsődleges tényekre vonatkozó bizonyítékok

hiányos értékelése is meghatározó szerepet játszott. Ebben a vonatkozásban a harmadfokú bíróság a törvényszék álláspontjával értett egyet.

[14] A másodfokú bíróság indokolási kötelezettségének minden lényeges részletre kiterjedően, példásan tett eleget, széles körben pótolva az elsőfokú bíróság hiányos, és téves megállapításokat eredményező bizonyítékértékelő tevékenységét is. A másodfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során nem épített fel egy koherens rendszert, a bizonyítékok mérlegelésének folyamata több ponton is hiányossá vált. Arra is alappal mutatott rá a törvényszék, hogy az elsőfokú bíróság több releváns bizonyíték tartalmát nem vette figyelembe mérlegelési tevékenysége során, a vádlott védekezését cáfoló bizonyítékok tartalmát vagy felületesen, vagy egyáltalán nem hivatkozta, így a bizonyítékok értékelése egyoldalú volt.

[15] A másodfokú bíróság megfelelő logikával jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott védekezése ellentmondásos volt (másodfokú ítélet [33]-[34] és [51] bekezdések), és a rendelkezésre álló bizonyítékok cáfolják is ezt a védekezést (másodfokú ítélet [35]-[46] és [53]-[55] bekezdések). E körben annyi helyesbítést tartott szükségesnek az ítéltábla, hogy szükségtelen a lomok kihelyezésének helyben szokásos rendjével kapcsolatos okfejtés (másodfokú ítélet [42] bekezdés). Ugyanis a vádlott nem arra hivatkozott, hogy az elkövetési időben helység² az önkormányzat által elrendelt lomtalanítás volt, így nincs semmi jelentősége az erre vonatkozó helyi szabályozásnak. Annak pedig az elkövetési helyre figyelemmel szintén nincsen relevanciája, hogy a budapesti lomtalanítás során kihelyezett dolgok jogi sorsát hogyan rendezti a törvény. A vádlott arra hivatkozott, hogy szokás helység² az ingyen elvihető tárgyakat a kerítések elé kitenni, és ezt a vallomást nem cáfolja egyik bizonyíték sem. Azonban mindennek nincsen perdöntő jelentősége, mert ha létezik is ilyen szokás helység², az nem jelenti azt, hogy minden utcán talált tárgy uratlan dolog lenne.

[16] A törvényszék és az ügyészség is helyesen ismerte fel, hogy már önmagában a műszerről a kihelyezés után készített fényképfelvételek alapján is kizárólag azt a következtetést lehet levonni, hogy annak tulajdonjogáról a tulajdonos nem kívánt lemondani. A fényképeken jól látható, hogy a műszer újszerű állapotú, az értéke nem elhanyagolható, és a kihelyezés módja alapján még a felületes szemlélő számára is nyilvánvalóvá válhatott, hogy az eszköz működőképes volt, sőt, éppen működtetés alatt is állt. Így tehát a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján minden részletében helyes tényállást állapított meg, megalapozatlanság részben sem merülhet fel. Ezért a harmadfokú bíróság egyértett a másodfokú ítélet azon megállapításával, amely szerint a vádlott tévedésre irányuló védekezése nem foghat helyt, így a vádiratban a terhére rótt bűncselekmény elkövetése kétséget kizáró bizonyossággal megállapítható.

[17] Az irányadó tényállásból a másodfokú bíróság okszerűen következtetett Terhelt¹ vádlott bűnösségére, a cselekmény jogi minősítése törvényes, a jogi indokolás kiegészítést nem igényel.

[18] A másodfokú bíróság a büntetéskiszabási körülményeket hiánytalanul vette számba. Az ítéltábla nem értett egyet az ügyészséggel abban, hogy az elkövetési értéket nem lehet enyhítő körülményként értékelni. Az kétségtelen, hogy a jelentős érték alsó határát az elkövetési érték több mint 1 millió Ft-tal haladta meg, azonban nem ennek van jelentősége, hanem annak, hogy a teljes, 5 millió Ft-tól 50 millió Ft-ig terjedő kereten belül hol helyezkedik el. Ezt az iránymutatást tartalmazza az 56. BK vélemény III/3. pontja is: ha a minősítés függ az értékhatártól, enyhítő körülmény, ha a kár, az érték vagy a vagyoni hátrány az alsó határ, súlyosító, ha a felső határ közelében van. Nem kétséges, hogy az irányadó keretek között a 6 032 500 forintos elkövetési érték az 5 millió Ft-os alsó határ közelében van, így azt helyesen értékelte enyhítő körülményként a másodfokú bíróság. Azzal az ügyészi állásponttal egyetértett az ítéltábla, hogy a kár megtérültének kisebb a nyomatéka, mivel a nyomozó hatóság foglalta le a vádlott által eltulajdonított műszert, és a vádlott által használt gépjármű rendszámának észlelése folytán lényegében tettenérésről van szó jelen ügyben.

[19] Az irányadó büntetéskiszabási tényezők megfelelő értékelésével foglalt úgy állást a törvényszék, hogy a szabadságvesztés büntetés kiszabása a cselekmény tárgyi súlyára figyelemmel nem mellőzhető, de az enyhítő körülmények száma és nyomatéka, különösen a vádlott eddigi kifogástalan előélete a törvényi minimumban meghatározott tartamú szabadságvesztés kiszabását indokolja annak felfüggesztése mellett.

[20] A végrehajtási fokozatra és a feltételes szabadság legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezések törvényesek és a másodfokú bíróság alappal részesítette a vádlottat előzetes mentesítésben.

[21] Az ügyészség helyesen észlelte, hogy az elsőfokú bíróság olyan bűnjelek lefoglalását szüntette meg, amelyek lefoglalására nem került sor. Ezek a bűnjelek a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról szóló 11/2003. (V. 8.) IM–BM–PM együttes rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja szerint le nem foglalt bűnjelnek minősülnek. Ezért ezen bűnjelek lefoglalását mellőzte az ítéltábla azzal, hogy azok megsemmisítése törvényes döntés volt, de annak jogalapja a hivatkozott rendelet 50. § (1a) bekezdése.

[22] A másodfokú ítélet bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezésre megfelel a jogszabályoknak.

[23] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 624. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

dr. Ignác György s. k.,

dr. Cserni János s. k.,

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 7.Bf.178/2023/8. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.22/2024/7. számú ítéletében foglalt változtatásokkal 2024. május 22. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. május 22.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő